

بدون محدودیت سرعت سه جستار در باب شتاب گرایی

www.ketab.ir

استیون شوپرو
ترجمه‌ی ساره پیمان و پویا غلامی

سرشناسه: شویرو، استیون، ۱۹۵۴-م. Shaviro, Steven
عنوان و نام پدیدآور: بدون محدودیت سرعت / استیون شویرو؛ ترجمه‌ی ساره پیمان، پویا غلامی
مشخصات نشر: تهران: نشر بان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص.؛ ۱۳/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک: ۰-۰۵-۶۴۱۴-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: عنوان اصلی: No Speed Limit: Three Essays on Accelerationism

موضوع: زمان، فلسفه

Time -- Philosophy موضوع:

موضوع: زمان -- جنبه‌های روان‌شناسی

Time -- Psychological aspects موضوع:

موضوع: از خود بیگانگی (روان‌شناسی اجتماعی)

Alienation (Social psychology) موضوع:

شناسه افزوده: پیمان، ساره، ۱۳۶۳-، مترجم

شناسه افزوده: غلامی، پویا، ۱۳۶۲-، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ب ۴ ش ۶۳۸/ BD

رده بندی دیویی: ۱۱۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۵۱۶۵۸۶

استیون شو برو

بدون محدودیت سرعت؛ سه جستار در باب شتاب‌گرایی
ساره پیمان و پویا غلامی

چاپ یکم ترجمه‌ی فارسی: پاییز ۱۴۰۰
حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: دفتر نشر بان (پریا اسماعیلی)
ویراستار: سمیه کنعانی

شمارگان: ۵۵۰ نسخه
لیتوگرافی: طاووس رایانه چاپ؛ منصور، صحافی: کیا

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

مدیریت هنری و طراحی گرافیک:

استودیو ملی

امید نعم‌الحبيب / مهسا قلی‌نژاد

مرکز پخش: پخش بان

انقلاب، خیابان بزرگمهر، پلاک ۲۲، طبقه‌ی اول
تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۱۸۱۸۳

فروش اینترنتی:

www.agahbookshop.com | www.baanpub.com

۶۰,۰۰۰ تومان

[instagram.com/baanpublishers](https://www.instagram.com/baanpublishers)

کاغذ و بالک، همراه طبیعت

۱۱	یادداشت ترجمه
۲۱	فصل یکم: بدون محدودیت سرعت؛ سه جستار در باب شتاب گرایی
۲۳	پیش گفتار
۲۵	۱-۱. مقدمه ای بر شتاب گرایی
۵۱	۲-۱. زیباشناسی شتاب گرایی
۷۷	۳-۱. انگل ها بر بدن شما
۹۸	یادداشت ها
۱۰۳	منابع
۱۰۹	فصل دوم: هیولاها و شدن های ناهمسانی
۱۱۱	۱-۲. متصل، یا زیستن در جامعه ی شبکه ای یعنی چه؟
۱۴۱	۲-۲. هیولاها ی کاپیتالیستی
۱۵۵	۳-۲. تکینگی این جاست
۱۷۵	۴-۲. ضرورت تلخ و بدهی: امور مالی نولیبرال و جامعه ی کنترلی
۱۸۹	فصل سوم: درزها و جراحت ها
۱۹۱	۱-۳. یادداشتی درباره ی پرسون
۲۰۵	۲-۳. گتی آکر
۲۰۹	۳-۳. در یادبود گتی آکر
۲۲۱	۴-۳. ویلیام باروز
۲۳۳	کتاب شناسی
۲۳۵	نمایه

یادداشت ترجمه

قهрман لاوکرافت با حیوانات غریب مواجه می‌شود، اما دست‌آخر به واپسین نواحی پیوستاری می‌رسد که امواج نام‌ناپذیر و ذرات یافت‌نشدنی در آن به‌سر می‌برند. [ژانر] علمی-تخیلی تکاملی تام‌وتمام را ازسر‌گذرانده است که آن را از حیوان‌شدن، گیاه‌شدن و کانی‌شدن به‌شدن‌های باکتری‌ها، ویروس‌ها، مولکول‌ها و چیزهای درک‌ناپذیر برده است.

• ژیل دلوز و فلیکس گتاری، هزارقلاط: کاپیتالیزم و شیذوفرنی، جلد دوم، فصل

دهم، ۱۷۳۰: شدید-شدن، حیوان-شدن، درک‌ناپذیر-شدن.^۱

انگاره‌ی خروج انسان‌شناختی همچنان بسیار مبهم است، زیرا

1. Deleuze, Gilles, and Felix Guattari. 1987. "1730: Becoming-Intense, Becoming-Animal, Becoming-Imperceptible." In *A Thousand Plateaus: Capitalism and Schizophrenia*. Translation and Foreword by Brian Massumi. p. 248.

روش‌هایش، یعنی هیبریدسازی و جهش، همان روش‌های مورد استفاده‌ی حاکمیت امپراتوریایی هستند. برای مثال، در جهان تاریک داستان‌های سایبرپانک، آزادی شکل‌دهی به خود یا خود-پیرایی اغلب از قدرت‌های یک کنترل فراگیر تمایزناپذیر است. یقیناً لازم است که بدن‌ها و خودهایمان را تغییر دهیم، اما احتمالاً به شیوه‌ای بسیار رادیکال‌تر از آن‌چه نویسندگان سایبرپانک تصور می‌کنند.

• آنتونیون ۱۸۹۰- گری و مایکل هارت، *امپراتوری*، فصل «میان‌پرده» ضد-امپراتوری^۱؛
قطعه‌ی «بربرهای نو»^۲.

تحریک الکتریکی مغز: فقط کافی است الکترودهایتان را در زمان تولد نصب کنید و حالا دیگر کنترل‌تان کامل است... اما دوا از اعمال کنترل می‌آید، یعنی از کنترل هرکسی که در برابر کنترل مقاومت می‌کند یا آن موافق است. وقتی هرگونه مقاومت از بین برود، آن وقت کنترل چه چیز را کنترل می‌کند؟ کنترل به زمان نیاز دارد؛ زمانی که در آن کنترل را اعمال کند.

• ویلیام اس. باروز، «آه پوک این‌جاست»^۳.

استیون شویرو^۴ (متولد ۳ آوریل ۱۹۵۴) عمدتاً در زمینه‌هایی چون فلسفه (از کانت و نیچه تا باتای^۵ و بلانشو^۶، و آلفرد نورث وایتهد^۷ و دلوز^۸)، نقد فرهنگی، زیباشناسی، نظریه‌ی فیلم، علمی-تخیلی، نظریه‌ی تأثیر/عاطفه، و سوپزکتیویته، و مارکسیسم فرهنگی می‌نویسد. نخستین اثرش، *شور و افراط: بلانشو، باتای و نظریه‌ی ادبی*، در ۱۹۹۰ منتشر شد و درآمد، تأملات او به

1. Hardt, Michael, and Antonio Negri. 2000. *Empire*. Harvard University Press. p. 216.

2. Burroughs, William S. 1979. *Ah Pook Is Here and Other Texts: The Book of Breeething and Electronic Revolution*. John Calder Pub: London. p. 40

3. Steven Shaviro

4. Bataille

5. Blanchot

6. Alfred North Whitehead

7. Gilles Deleuze

حیطه‌های دیگری نیز گسترش یافت؛ ازجمله نظریه‌پردازی در حیطه‌ی سینما، به‌ویژه در کتاب‌های *بدن سینمایی* (۱۹۹۳) و *عاطفه‌ی پساسینمایی* (۲۰۱۰)، رنالیسم گمانه‌زن؛ مطالعات درباره‌ی آلفرد نورث وایتهد، کونتین میاسو^۱، ژیل دلوز، و جلوه‌های فرهنگ عامه‌پسند (از داستان‌های علمی-تخیلی تا موزیک ویدئوهای پاپ و نظریه-داستان یا تنوری-فیکشن)؛ مطالعات درباره‌ی جامعه‌ی شبکه‌ای، به‌ویژه در کتاب *متصل، یا زیستن در جامعه‌ی شبکه‌ای یعنی چه؟* (۲۰۰۳)، پسامدرنیسم و شتاب‌گرایی (با نظر به ریشه‌هایش در مانیفست کمونیستی و نقد اقتصاد سیاسی) و دیگرها. مجموعه‌ی حاضر معرفی موجزی از نظرگاه و شیوه‌ی کار این نویسنده‌ی معاصر ارائه می‌دهد.

جغرافیای این کتاب کوچک سه فصل را شامل می‌شود. فصل اول، کتابچه‌ی شوپرو درباره‌ی یکی از جریان‌های مهم و اثرگذار در سپهر اندیشه‌ی معاصر است، بدون محدودیت سرعت؛ سه جستار در باب *شتاب‌گرایی*. در سه مقاله‌ی فصل اول، برخی ریشه‌های شتاب‌گرایی، جهت‌گیری‌های اصلی‌اش، و مناقشات و تعارضات تاریخی نظرگاه‌های مختلف با نظر به بسترهایی چون اقتصاد سیاسی، علمی-تخیلی و زیباشناسی طرح می‌شوند. هرچند شوپرو با تأکید بیش‌تر بر وجه زیباشناختی و با نگرشی اقتصادی به اقتصاد سیاسی، عملاً بین اقتصاد، اخلاق و زیباشناسی فاصله‌ای مشخص می‌گذارد، برخلاف دلوز و گتاری که در کتاب *ضد-ادیپ*^۲ صراحتاً اعلام می‌کنند فقط یک اقتصاد وجود دارد که اقتصاد سیاسی است، اما سوبژکتیویته‌ی این اقتصاد همواره میل است: نزد آن‌ها میان اقتصاد سیاسی و اقتصاد لیبیدویی فاصله‌ای نیست و این دو یک و دقیقاً یک چیزند. در این بخش، شوپرو از آرای برخی دانشوران علم اقتصاد سیاسی کلاسیک و مدرن، از هردو جبهه‌ی مارکسیست و (نو) لیبرال (از مارکس و انگلس تا کینز^۳ و هایک^۴)، در راستای پیش‌برد موضوع مورد مناقشه و در چارچوب رویکردش کار می‌کشد و آن نظرگاه‌ها را به تصادم و

1. Quentin Meillassoux

2. *Anti-Oedipus*

3. John Maynard Keynes

4. Friedrich Hayek

هم‌سنجی می‌گذارد.^۱ با این حال، در هر سه فصل این کتاب، به یک معنا، با آن چیزی روبه‌رو می‌شویم که — با الهام از فلیکس گتاری^۲ در سه بوم‌شناسی^۳ (۱۹۸۹) — می‌توان نقشه‌نگاری قلمروهای وجودی و بوم‌شناسی ذهن در عصر پست‌رسانه‌ای نامید.^۴ از این زاویه، به نظر می‌رسد که در هر سه فصل،

۱. در این بین، تعارض‌ها و شباهت‌های دو اندیشمند دور از هم یا حتی متعارض، در راستای صورت‌بندی مورد نظر شیورو با زیپکرنندی و به کار گرفته می‌شوند، هرچند در مواردی این شیوهی هم‌سنجی ممکن است برای طیف‌هایی از مخاطبان ناهمخوان جلوه کند. برای مثال، احتمالاً فهم دیوید هاروی از کار دلوژ و گتاری برای مخاطب پیگیر کار دلوژ و گتاری و هاروی از بسیاری جنبه‌ها قابل نقد به نظر می‌رسد، و کنار هم گذاشتن یا در واقع هم‌راستاکردنشان شاید در نگاه اول پرسش‌برانگیز یا ناپسندیده به نظر آید؛ برای مثال نک. بخش ۵۲ از فصل چهارم کتاب وضعیت پسمادرن (۱۹۸۹) نوشته‌ی دیوید هاروی، آن‌جا که بدون توجه به تقدم هستی‌شناختی امر مجازی نزد دلوژ و گتاری و ضمن اتکا به گزارشی روزنامه‌ای، فهم نادقیق‌اش از شیروکاوی را زیادی جدی می‌گیرد و عملاً نشان می‌دهد که درکی منحصر بالینی. بیش‌ازحد بالفعل و سراسر کاذب از شیوفرنی — به منزله‌ی خط قلمروزدایی و رمززدایی نزد دلوژ و گتاری — دارد؛ Harvey, David. 1989. *The condition of post modernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change*. Blackwell Publishers. p. 352.

در عوض، برای مطالعه‌ی شوجی دقیق، موجز و آکادمیک درباره‌ی فلسفه‌ی سیاسی دلوژ و نسبت‌اش با اقتصاد سیاسی می‌توان به کتاب دنیل اسمیت درباره‌ی دلوژ (۲۰۱۲) توجه کرد: Smith, Daniel W. 2012. *Essays on Deleuze*. Edinburgh University Press. pp. 160-175.

وانگهی، به لحاظ زمانی تقریباً مقارن با تأملات هاروی در وضعیت پسمادرن و چند سالی پس از انتشار کتابش در ۱۹۸۹، کسی چون رژی برایدوتی — در بین بسیاری دیگر، از جمله مانوئل دی لاندآ، نگری و هارت، شیورو و غیره — دقیقاً در فاصله‌ی ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۴ و در اوج هژمونی گفتمان‌های روان‌کاوی، زبان‌شناسی، پسااستعماری و مانند آن‌ها، پروژه‌اش برای بازخوانی و گشایش فمینیسم را با خوانش درون‌ماندگار و ایجابی از کار دلوژ و گتاری، در سوره‌های کوچک (۱۹۹۴) از کار درآورد، و از همین روش‌ناسته است که به تفکیک از سوء‌خوانش هاروی، پروژه‌ی برایدوتی را نیز به منزله‌ی یکی از نخستین استفاده‌های ایجابی، مشروع و دقیق از کار دلوژ و گتاری ذکر کرد؛

Braidotti, Rosi. 1994. *Nomadic Subjects: Embodiment and Sexual Difference in Contemporary Feminist Theory*. Columbia University Press.

2. Felix Guattari

3. *The Three Ecologies*

۴. برای مثال، گتاری در جستار بلند سه بوم‌شناسی میان حیطه‌ی اکولوژی (که بیش‌تر به زیست‌بوم در معنای بالفعل کلمه نظر دارد) و اکوسوفی (که به حیطه‌ی مجازی‌تری چون نیروها، شدت‌ها، امیال و سوژکتیویته می‌پردازد) تناظری برقرار می‌کند و ما هم در این‌جا مثال خود او را ذکر می‌کنیم: «درست همان‌طور که جلبک‌های هیولایی و جهش‌یافته به تالاب و نیز حمله می‌کنند، صفحه‌نمایش‌های تلویزیونی ما نیز با تصاویر و گفته‌های تباهی‌زده آلوده و اشباع شده‌اند. در عرصه‌ی اکولوژی اجتماعی، آدم‌هایی مثل داللد ترامپ مجازند که آزادانه تکثیر شوند و مثل سایر گونه‌های جلبک‌ها بر سرتاسر ناحیه‌های نیویورک و آتلانتیک‌سیتی حکم برانند؛ او با افزایش آجاره‌ها و از این طریق، با بیرون‌راندن هزاران خانواده فقیر، که اغلب‌شان محکوم به بی‌خانمانی‌اند و به این ترتیب، به هم‌ارز ماهی‌های محتضر اکولوژی محیطی بدل می‌شوند، اقدام به نوسازی می‌کند. تکثیر متعاقب نیز در قلمروزدایی وحشی از جهان سوم مشهود است که هم‌زمان بر بافت فرهنگی جمعیت‌هایش، زیست‌بوم‌هایش، سیستم‌های ایمنی‌اش، اقلیم‌اش و غیره تأثیر می‌گذارد. برای مطالعه‌ی بیش‌تر، نک.

Guattari, Felix. 1989. *The Three Ecologies*. translated by Ian Pindar and Paul Sutton. Galilee Press. p. 43.

ردیابی و رمزگشایی حیطه‌ی نشانه‌ای فن اقتصادی و سوژکتیوسازی در متون مختلف این نویسنده موضوع اصلی مطالعه‌ی انتقادی هستند. این رژیم‌های نشانه‌ای، سازوکارهایی را مشخص می‌کنند که کاپیتالیسم پسا صنعتی (یا به قول گتاری، «کاپیتالیسم جهانی یک پارچه») بر آن‌ها بنا شده است. این سه جستار تنها بیانگر نظرگاه شیرو در ترسیم حدی از سنخ دست‌چپی میان طیف‌های جریان‌های اساسی شتاب‌گرا (بین شتاب‌گرایی دست‌راستی و دست‌چپی) است و نمی‌توان این خوانش را به منزله‌ی تنها رویکرد جاری در بین شتاب‌گرایان به‌شمار آورد. برای ترسیم موقعیتی که خوانش شیرو نیز در بطن‌اش قرار دارد و با نظر به توان‌های قلمروزدای بازار و سیلان‌های سرمایه، و جدایی ناپذیری‌شان از حیات مادی، به بازخوانی معاصر نیک‌لند^۱ از کار دلوز و گتاری بازمی‌گردیم: «احیای اصلی شتاب‌گرایی در جهان انگلیسی‌زبان با تلخیص سی‌سی‌آیو از تلخیص دلوز و گتاری از فرایند شتاب‌گرفته در نیچه اتفاق می‌افتد... وقتی در چارچوب شتاب‌گرایانه هیچ تفاوتی بین طرفدار کاپیتالیست و ضدکاپیتالیست نمی‌تواند وجود داشته باشد، پس ضرورتی ساختاری وجود دارد. وقتی شتاب‌گرایی دست‌چپی که داشت خودش را شتاب‌گرایی درست می‌خواند پا پیش می‌گذارد، در سیاست بیان‌شده‌اش کاری می‌کند بسیار متفاوت با هرآن‌چه قبلاً در سرتاسر تبار شتاب‌گرایانه رخ داده بود. یعنی می‌گوید باید بین موتور پایه‌ای شتاب و کاپیتالیسم فرق بگذارید: کاپیتالیسم موتور شتاب نیست، بلکه در مرحله‌ای مشخص در تاریخ‌اش تا درجه‌ای با آن هم‌رویداد می‌شود، اما بعد نسبت به آن به‌صورت بازدارنده عمل می‌کند».^۲ همین‌جاست که لند اتفاقاً برعکس، در همسویی با دلوز و گتاری، بر ماهیت شتاب‌گرا و قلمروзда و توان‌های رمززداینده‌ی جاری در سازوکارهای درونی کاپیتالیسم صحنه می‌گذارد و خود کاپیتالیسم و نیروهای پویش‌آفرین^۳

1. mechanism

2. Nick Land

3. Land, Nick. "The Only Thing I Would Impose is Fragmentation." Interview by Marko Bauer and Andrej Tomazic, <https://syntheticzero.net/2017/06/19/the-only-thing-i-would-impose-is-fragmentation-an-interview-with-nick-land/>

4. dynamisms

آن را در مقام موتور شتاب فهم می‌کند: «قلمروزدایی تنها چیزی است که شتاب‌گرایی واقعاً همواره درباره‌اش حرف زده است... سرمایه در تعریف نهایی خودش هیچ نیست مگر یک فاکتور اجتماعی شتاب‌دهنده‌ی انتزاعی... در ماتریس شتاب‌گرایانه‌ی نطفه‌ای نمی‌توان هیچ تمایزی بین نابودی سرمایه‌داری و تشدیدش برقرار کرد. خودویرانگری سرمایه‌داری همان ماهیت سرمایه‌داری است.^۱ نابودی خلاقه تمامیت سرمایه‌داری است.»^۲ مدل دلوز و گتاری از سرمایه‌داری نه دیالکتیکی، بلکه سایبرنتیکی است، و با جفت‌شدن مثبت تجاری‌سازی («رمزگشایی») و صنعتی‌سازی («قلمروزدایی») تعریف می‌شود، طوری که ذاتاً به سمت یک سرحد (یا «حد مطلق») گرایش دارد. سرمایه‌داری استقرار تاریخی تکیه یک ماشین اجتماعی مبتنی بر ارتقای سایبرنتیک (بازخورد مثبت) است که خودش را تنها برحسب اتفاق در مقام حدوث انقلاب اجتماعی - صنعتی پیوسته بازتولید می‌کند... قفس را تنها در حرکت روبه جلو می‌توان شکست.^۳ این خوانش‌لند با تبیین‌های شارح موثق و دقیق دلوز و گتاری، دنیل اسمیت، در «جریان، رمزگان، سهام: فلسفه‌ی سیاسی دلوز» نیز همسوست که تأکید می‌کند بر دلوز و گتاری، «اقتصاد سیاسی و اقتصادی لیبردوبی یک و تنها یک چیزند... چه کسی به جریان‌های [سرمایه]، و به نسبت‌های بین جریان‌ها، و به قطع‌ها در جریان‌ها میل نمی‌ورزد؟»^۴ با این حال، نظرگاه‌های شوپرو، اسمیت و لند ما را به بازخوانی ضد-ادیب فرامی‌خوانند، آن‌جا که کاپیتالیسم هم بر جریان‌های قلمروزداینده و رمزگشاینده ظهور می‌کند و هم این نیروهای پویش‌آفرین، سازوکارها و فرایندها را به پیش می‌راند: «مارکس در بطن سرمایه به مواجهه‌ی دو عنصر اساسی اشاره می‌کند: از یک طرف، کارگر قلمروزدوده که آزاد و برهنه شده است و می‌باید ظرفیت کاری‌اش را بفروشد؛ از طرف دیگر، پول رمزگشوده که سرمایه‌داری می‌تواند آن را بخرد... هر گذر یک جریان، یک قلمروزدایی است و هر حد جابه‌جاشده یک رمزگشایی. سرمایه‌داری هرچه بیش‌تر و

1. Land, Nick. "A Quick-and-Dirty Introduction to Accelerationism." In *A Nick Land Reader*. pp. 33-37.

2. Land, Nick. "Re-Accelerationism." In *A Nick Land Reader*. pp. 153-155.

3. Smith, Daniel W. 2012. *Essays on Deleuze*. Edinburgh University Press. pp. 160-175.

بیش‌تر در حاشیه شیروفرنیایی می‌کند... با این همه باید اضافه کرد که خود مرکز، درون بوم‌های توسعه‌نیافته‌ی سازمان‌یافته، نواحی حفاظت‌شده یا تحت‌الحمايه، و زاغه‌هایش را به‌صورت حاشیه‌های درونی دارد... شیروفرنیایی‌سازی در حاشیه روی می‌دهد، اما همچنین در مرکز و در بخش مرکزی مرکز^۱ (دلوز و گتاری، «ماشین متمدن کاپیتالیستی»)^۲.

فصل‌های دوم و سوم این کتاب کوچک، چند مقاله، قطعاتی از کتاب‌ها و وب‌نوشت‌های شیرو^۳، و سرانجام دو تک‌نگاری / خودشرح‌حال‌نگاری قابل توجه را شامل می‌شود که به کتی اکر^۴ و ویلیام باروز^۵ می‌پردازند و در آن‌ها مسائلی چون حیات انگلی، تجربه‌گرایی، نسبت و حد، و گشودگی به فرمی از بیناسویژکتیویته‌ی برآشوبنده طرح می‌شود و هر دو مقاله در عین حال اکیداً با نظریه‌ی انتقادی درهم تنیده‌اند. در فصل دوم، وجه زیباشناختی و تاحدی ادبی برجسته‌تر است. از آن‌جا که به‌رغم تشنگی و اشتباه‌های هم‌نسلان ما، جای ژرف‌کاوی‌ها در زمینه‌ی ژانر علمی-تخیلی، گمانه‌زنی‌ها و چهره‌های اصلی و حاشیه‌ای‌اش در فضای اندیشه‌ی معاصر در این‌جا خالی است، شاید برخی از این مقالات، به‌ویژه «تکنیکی این جاست» و «هیولاهای کاپیتالیستی» بتوانند در این زمینه تاحدی مغتنم باشند و دست‌کم این موضوع را روشن کنند که نباید جریانات ماشین‌های میل در سای فای و برون‌یابی‌های هذیانی‌اش را به واقعیت‌گریزی‌های صرفاً کور و فانتزی‌های صرفاً کودکانه فروکاست. بیست پاره‌ی آغازین از کتاب متصل، یا زیستن در جامعه‌ی شبکه‌ای یعنی چه؟ (۲۰۰۳) — کتابی که در واقع یک جستار بلند است — با نظر به شیوه‌ی کار و نظریه‌پردازی دلوز و گتاری در هزارفلات (۱۹۸۷)، فرم یک نوع ریزوم-کتاب را تداعی می‌کند و شامل خرد-قطعات گمانه‌ای و آینده‌کاوانه است که بسترهای مختلفی را به هم می‌دوزند و ضمن نقشه‌نگاری بالقوگی‌های زمان حال و امکان‌های فرگشت یا پس‌گشت آینده، شکلی چالاک از نوشتار و قالبی بدیع و سرزنده

1. Deleuze, Gilles, and Félix Guattari. 1983. "The Civilized Capitalist Machine." In *Anti-Oedipus*. University of Minnesota Press. Minneapolis. p. 232.

2. <http://www.shaviro.com/Blog/>

3. Kathy Acker

4. William Burroughs

از اندیشه‌ی معاصر را عرضه می‌کنند که نشان می‌دهد چگونه حتی در قطعاتی کوتاه هم می‌توان با تصویر-اندیشه‌هایی به‌راستی درگیرکننده و پُرشدت مواجه شد. اغلب این قطعات را می‌توان حول این پرسش گرد آورد که سطح مشترک، پهنه‌ی مشترک و هم‌پوشانی یا تداخل میان علمی-تخیلی و اقتصاد سیاسی تا کجاست یا چگونه به فهم درمی‌آید؟ (اما با نظر به فهم دلوز و گتاری از اقتصاد سیاسی، یا با نظر به برداشت گتاری از پارادایم اتیکی استتیک در واپسین اثرش، آیا هر اثر علمی-تخیلی، خود یک تحلیل اقتصاد سیاسی با توجه به این فهم از میل نیست؟ آیا هر اثر علمی-تخیلی از نوعی بازنویسی آینده‌پژوهانه‌ی گروندریسه، از زمین‌شناسی سرمایه، و زمین‌ساخت‌شناسی پهنه‌های نشانه‌ای و فن اقتصادی حکایت ندارد؟) پاره‌ای از کتاب سینمایی شوپرو، *بدن سینمایی* (۱۹۹۳)، که به هم‌سنجی زیباشناختی و نیروشناسی بیان نزد دو فیگور مهم و بس متفاوت با هم — برسون^۱ و وار هول^۲ — می‌پردازد، را نیز در سومین فصل آورده‌ایم که هم می‌تواند نمونه‌ای از یک خوانش درون‌ماندگار و یک روش مطالعه‌ی تطبیقی در مطالعات سینمایی معاصر به‌دست دهد و هم در کنار تک‌نگاری‌های شوپرو بر کتی آکرو و ویلیام باروز، از حیات سُرّی گوشت و رنج‌های نوشونده‌ی خُرد-رخدادها، به‌ویژه با نظر به دقایق شدت‌مند سنتزهای انفصالی، خبر می‌دهد. پاره‌ی مربوط به آکِر نوعی استراتژی تراگذرندگی^۳ و مجازیت^۴ را نیز در سطح نظریه-داستان، میان اجتماع عشاق (باتای و لور، آکِر و شوپرو، اجتماع خوانندگان) می‌کاود و پیش می‌برد و بیش‌تر با عرصه‌ی شدت‌ها سروکار دارد؛ نمونه‌ای از مواجهه^۵ و پاسخ در سطح هوش عاطفی که هرچند به‌ظاهر از گمانه‌زنی‌های محض متون پیشین تاحدی فاصله دارد، کاملاً در راستای همان رویکردِ مداخله‌گر، درگیرانه و انتقادی پیش‌گفته جلو می‌رود. شوپرو در مقدمه‌ی کتابش، *Doom Patrols*، اشاره می‌کند که کلمه‌به‌کلمه‌ی آن پروژه

-
1. Bresson
 2. Warhol
 3. transversality
 4. virtuality
 5. encountership

خود شرح حال نگارانه است، کلاژی از نقل قول‌ها، همچنان که به قول باروز، «هر متن ترکیبی است از بسیاری نویسندگان زنده و مرده». آن‌جا شویرو این تصویر سهل و ممتنع را از پروژه‌اش طرح می‌کند: «مسئله بر سر این است که یاد بگیریم چه طور به نحو متفاوتی زندگی و احساس کنیم؛ یا به بیان دقیق‌تر، مسئله مفصل‌بندی یا بیان شیوه‌هایی است که پیشاپیش در آن‌ها به طور متفاوتی در حال زیستن و احساس کردن هستیم».

متون حاضر در این‌جا آکنده از ارجاعات کوتاه و بلند به داستان‌های علمی-تخیلی یا شرح و نیروشناسی‌شان با نظر به علم اقتصاد سیاسی و جریان‌های سوئکتیویته و میل در بسترهای ناهمگون قلمروهای وجودی معاصر هستند. با این حال، یقیناً جای بسیاری از نوشته‌های شویرو، به ویژه تأملاتش بر کار دلوز، باتای-بلانشو یا آلفرد نورث وایتهد، در این‌جا خالی است و امیدواریم در مجال‌های دیگر، آن وجوه از کار او نیز به تدریج مورد توجه قرار گیرند. در فصل اول، پانویس‌های مقالات از ماست و یادداشت‌های نویسنده به انتهای سه جستار در باب شتاب‌گرایی منتقل شده‌اند. در فصل‌های دوم و سوم نیز هر جا نیاز به پانویس بود در همان صفحه افزوده شد و یادداشت‌ها یا ارجاعات نویسنده هم در انتهای هر مقاله آمده‌اند. از پیمان غلامی که بی‌دریغ برای هر چه بهتر شدن این مجموعه با پیشنهاد و نقد همراهی‌مان کرد صمیمانه سپاس‌گزاریم.

ساره پیمان و پویا غلامی

شهریور ۱۳۹۷